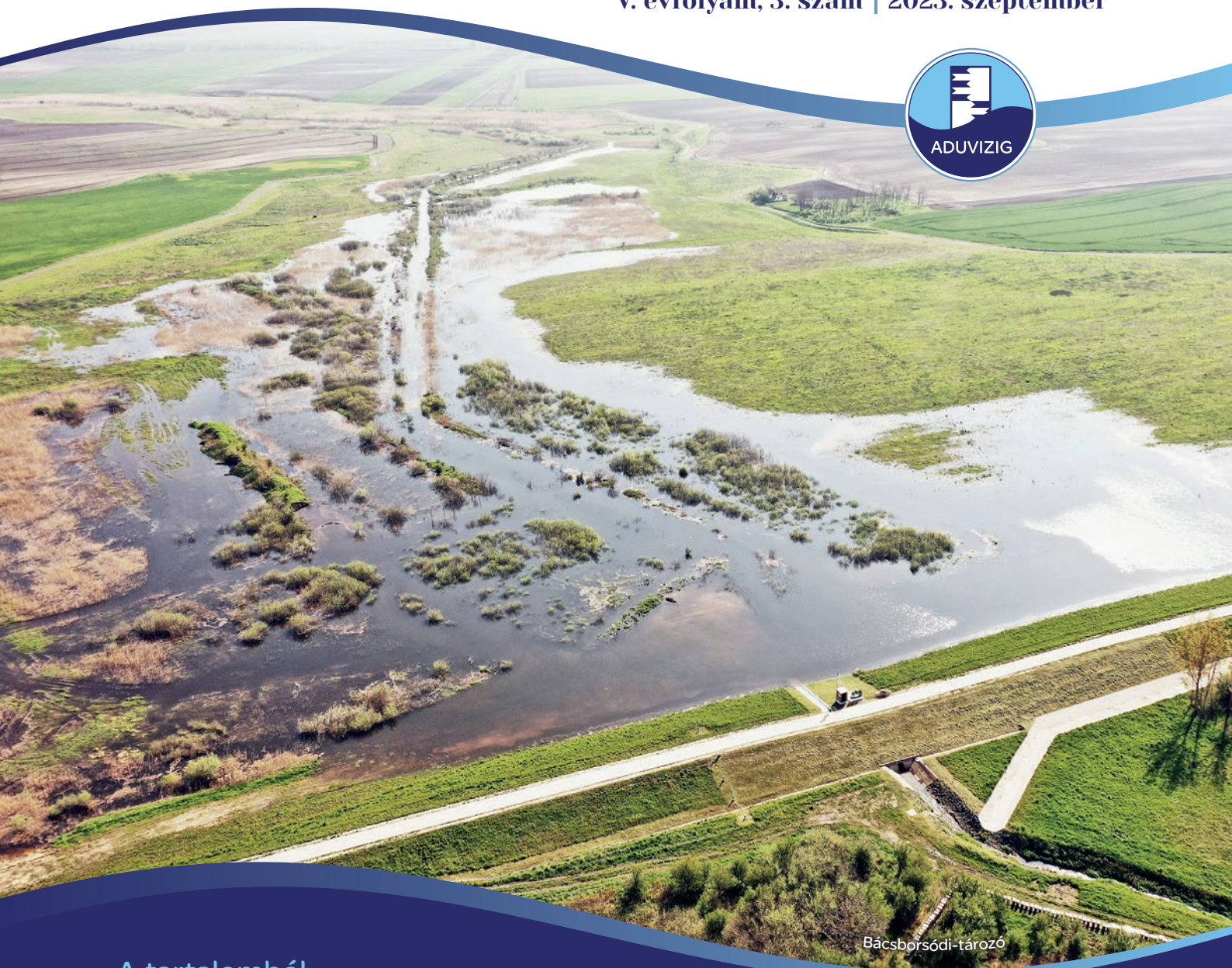

DUNAI HÍRFOLYAM

Az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság negyedéves kiadványa
V. évfolyam, 3. szám | 2023. szeptember

Bácsborsódi-tározó

A tartalomból:

Dunai vízállások, és a Margitta-sziget talajvízháztartásának összefüggései (1. rész)

Eredményes a tározó program igazgatóságunk működési területén

Segítségnyújtás a Murán

Erdélyi szakmai tanulmányúton szerzett tapasztalatok

Családi sportnap a szigeten

Interjú Szabó Sándorral

TARTALOM

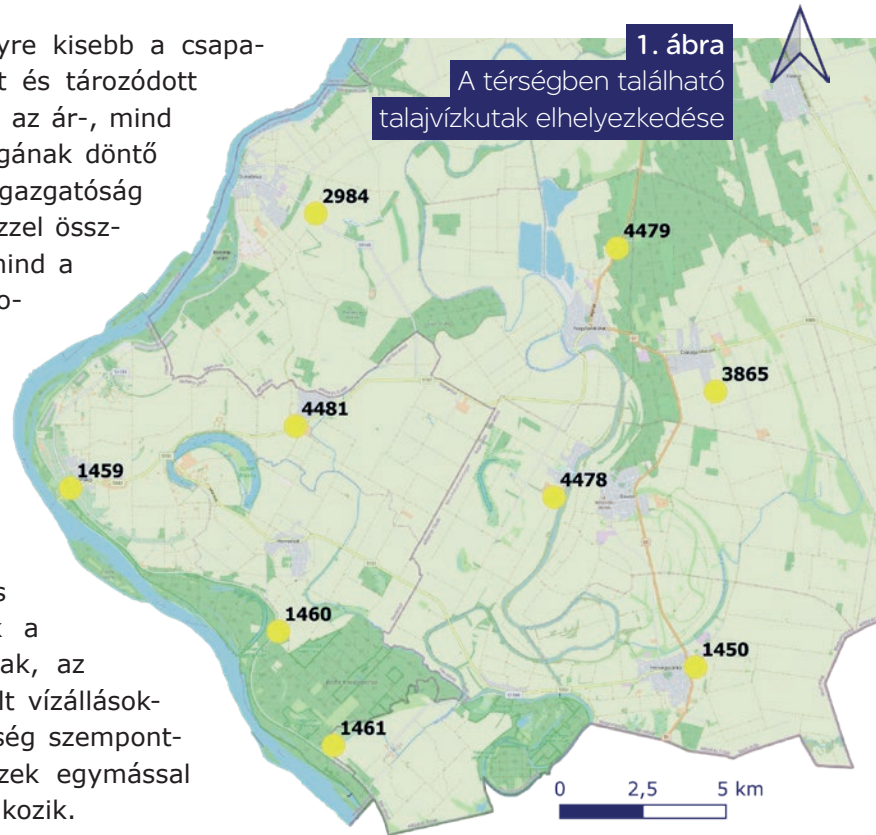
Víztudomány: Dunai vízállások, és a Margitta-sziget talajvízháztartásának összefüggései (1. rész)	3
Hírek	7
Hidrometeorológiai tájékoztató: Vízrajzi tájékoztató 2023 II. negyedévéről.....	12
Víz-ügyünk: Eredményes a tározó program igazgatóságunk működési területén.....	15
Határainkon túl: Erdélyi szakmai tanulmányúton szerzett tapasztalatok.....	16
Víz-tükör: Interjú Szabó Sándorral	17
Egy kis történelem: Kisvíz 2003 augusztusában	19
Tanulunk: Oktatás 2023. év őszéig.....	21
Személyi hírek	23
Programajánló.....	23

Dunai vízállások, és a Margitta-sziget talajvízháztartásának összefüggései (1. rész)

1. BEVEZETÉS

Napjainkra kézzelfoghatóvá vált, hogy egyre kisebb a csapadékos napok száma, illetve a beszivárgott és tározódott csapadék mennyisége is. Az időjárás, mind az ár-, mind pedig a belvizek kialakulásának, gyakoriságának döntő tényezője. Az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság kezelésében lévő talajvíz kutak vízszintjei ezzel összhangban csökkenő tendenciát mutatnak, mind a csapadékhiánynak, mind pedig a Duna folyam mederváltozásának köszönhetően. Ezek hatására a Homokhátság térségében több talajvízkút mára a kiszáradás szélére jutott. A technológia fejlődésének köszönhetően rengeteg naprakész, felhasználható vízrajzi adat áll rendelkezésre. Az adatbázisok tartalmazzak dunai vízállásadsorokat, csapadékadatokat és talajvízszintadatokat egyaránt. Jelen cikk a Margitta-szigeti-öblözet talajvízháztartásának, az öblözet menti dunai vízmércéken regisztrált vízállásoknak, szivattyútelepi felvízszinteknek, a térség szempontjából releváns csapadék adatoknak, és ezek egymással való összehasonlításának elemzésével foglalkozik.

2. TALAJVÍZKUTAK

A térségben található talajvíz kutak száma kilenc, ebből hat az öblözetben, három pedig az öblözet keleti határához közel, annak túloldalán helyezkedik el. A talajvíz kutak Dunától számított távolsága és alapadatai táblázatszerűen kerültek összefoglalásra (1. táblázat), pontos elhelyezkedésük pedig térképen kerül bemutatásra (1. ábra).

1. táblázat

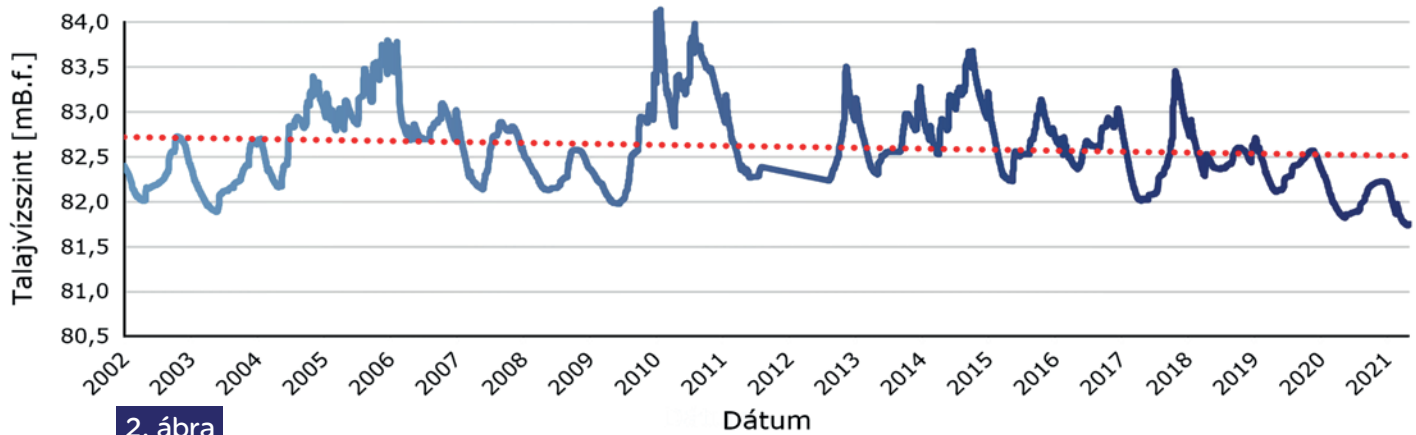
A térségben található talajvíz kutak alapadatai

Törzsszám	Név	Peremmagasság [m B. f.]	Kiállás [cm]	Létesítési év	Távolság a Dunától [m]
2984	Dunafalva	86,38	86	1986.	2630
4478	Dávod	87,03	55	2002.	10810
1461	Hóduna	84,93	89	1950.	840
1460	Homorúd	86,16	60	1949.	1480
4481	Mohács-Sárhát	85,73	75	1950.	5280
1459	Újmohács	87,28	86	1967.	530
4479	Nagybaracska	92,94	83	2003.	9710
3865	Csátalja	91,61	46	1995.	14720
1450	Hercegszántó	90,96	60	1939.	10980

2.1. Talajvízszint-vizsgálatok

Az öblözetben található talajvíz kutak vízszintjéről, a területi mérésekből adódóan megfelelő mennyiségű adat áll rendelkezésre a talajvízszintek átfogó vizsgálatához.

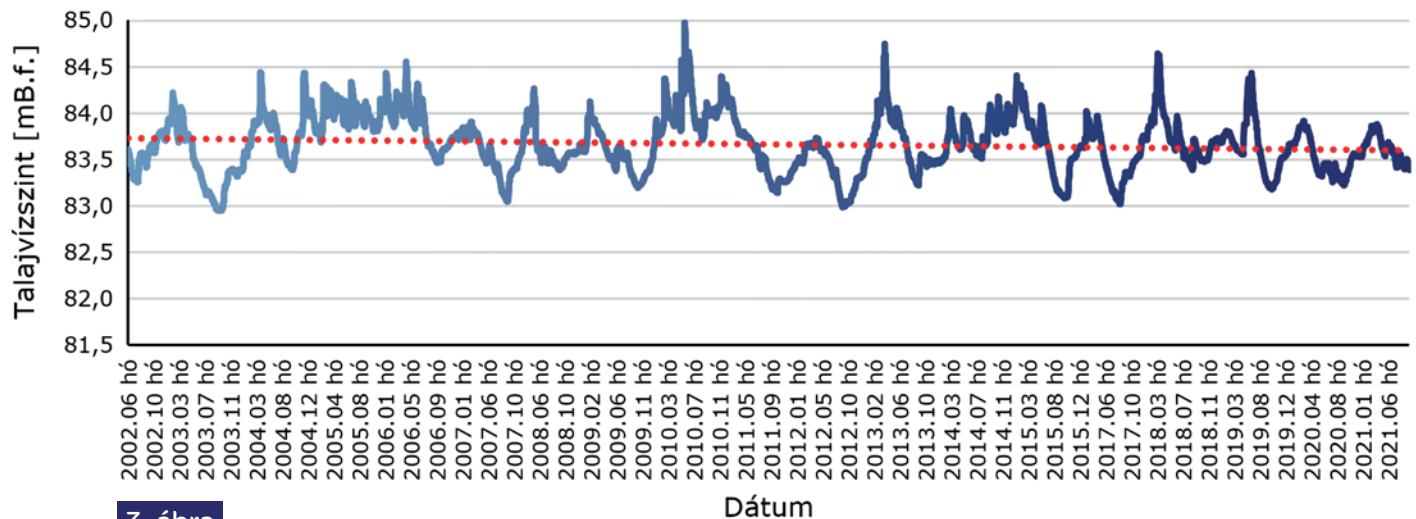
A kutak Dunától való távolsága alapján 3 db talajvízkút került kijelölésre, a 4481. számú mohács-sárháti, a 1460. számú homorúdi és a 4478. számú dávodi létesítmények. A talajvízszintek időbeli alakulása a számított napi átlagok alapján megközelítőleg az elmúlt 20 év időtartományában kerültek kimutatásra (2-4. ábra).

2. ábra

A 4481. számú mohács-sárháti talajvízkút vízszintjeinek kimutatása 2002-2021 között

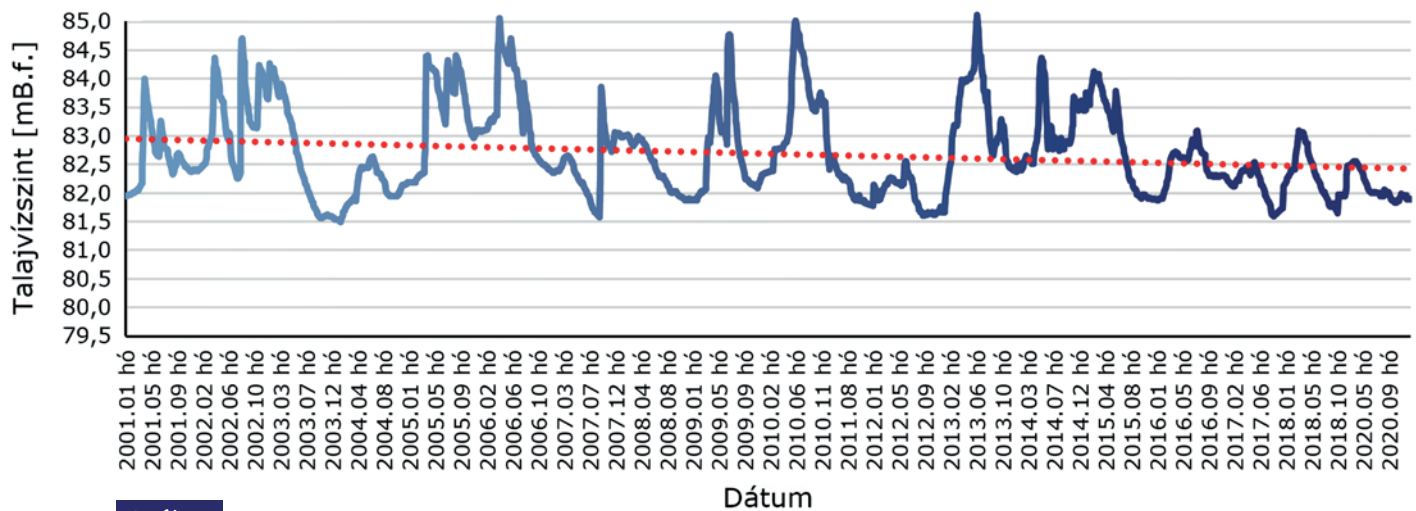
A 4481. törzsszámú mohács-sárháti talajvízkút vízszintjeinek vizsgálatáról elmondható, hogy enyhén csökkenő trendet mutat. Maximumértéke az elmúlt megközelítőleg 20 évben 2010-ben volt, 2021. évben vízszintje ezen időtartamban a mért legkisebb vízszint alá süllyedt.

3. ábra

A 4478. számú dávodi talajvízkút vízszintjeinek kimutatása 2002-2021 között

A 4478. törzsszámú dávodi talajvízkút vízszintjeinek vizsgálatáról elmondható, hogy enyhén csökkenő trendet mutat. Értékei néhány évente megközelítik az időszakban mért legnagyobb és legkisebb vízszinteket is.

4. ábra

Az 1460. számú homorúdi talajvízkút vízszintjeinek kimutatása 2001-2021 között

A 1460. nyilvántartási törzsszámú homorúdi talajvízkút vízszintjeinek vizsgálatáról elmondható, hogy mérsékelten csökkenő trendvonalat mutat. Feltételezhetően a Duna közelsége miatt értékei széles intervallumban, viszonylag gyorsan változnak.

2.2. A talajvízszintek alakulása

A talajvízszintek eloszlása meghatározható a sokéves, – összes évi – meglévő adatokból számított átlagos talajvízszintek alapján (2. táblázat).

2. táblázat

Számított talajvízszintek a sokéves átlagok alapján a létesítési évtől 2020-ig

Törzsszám	Név	EOV Kelet	EOV Észak	Maximum Lét. év–2020 [m B. f.]	Átlag Lét. év–2020 [m B. f.]	Minimum Lét. év–2020 [m B. f.]
1461	Hóduna	631183	64936	83,75	82,45	81,34
4478	Dávod	637860	72448	84,18	83,71	83,34
4481	Mohács-Sárhát	630033	74598	83,86	82,71	82,08
1459	Újmohács	623222	72720	85,13	83,08	81,71
4479	Nagybaracska	639777	79986	86,99	86,39	85,90
2984	Dunafalva	630646	81029	84,37	83,28	82,55
3865	Csátalja	642748	75647	88,08	87,06	86,27
1450	Hercegszántó	642147	67311	86,51	84,79	83,85
1460	Homorúd	629513	68385	85,46	83,09	81,89

A talajvízháztartás, illetve a talajvízszintek alakulása a térségben, a kijelölt 20 éves időtartamok tekintetében a számított (átlagolt) maximum, minimum, és átlagos talajvízszintek alapján meghatározható (3-4. táblázat).

3. táblázat

Számított talajvízszintek a sokéves átlagok alapján 1955-től 1975-ig

Törzsszám	Név	EOV Kelet	EOV Észak	Maximum 1955–1975 [m B. f.]	Átlag 1955–1975 [m B. f.]	Minimum 1955–1975 [m B. f.]
1461	Hóduna	631183	64936	84,93	83,68	82,33
4481	Sárhát	630033	74598	83,91	82,70	82,058
1459	Újmohács	623222	72720	85,14	83,63	82,40
1450	Hercegszántó	642147	67311	85,77	84,83	84,25
1460	Homorúd	629513	68385	84,76	83,18	81,97

4. táblázat

Számított talajvízszintek a sokéves átlagok alapján 2000-től 2020-ig

Törzsszám	Név	EOV Kelet	EOV Észak	Maximum 2000–2020 [m B. f.]	Átlag 2000–2020 [m B. f.]	Minimum 2000–2020 [m B. f.]
1461	Hóduna	631183	64936	84,72	83,40	82,33
4478	Dávod	637860	72448	84,17	83,68	83,32
4481	Mohács-Sárhát	630033	74598	83,43	82,60	82,11
1459	Újmohács	623222	72720	84,76	82,84	81,79
4479	Nagybaracska	639777	79986	87,02	86,39	85,88
2984	Dunafalva	630646	81029	84,39	83,35	82,77
3865	Csátalja	642748	75647	88,15	87,00	86,25
1450	Hercegszántó	642147	67311	86,33	85,16	84,24
1460	Homorúd	629513	68385	86,16	83,00	81,81

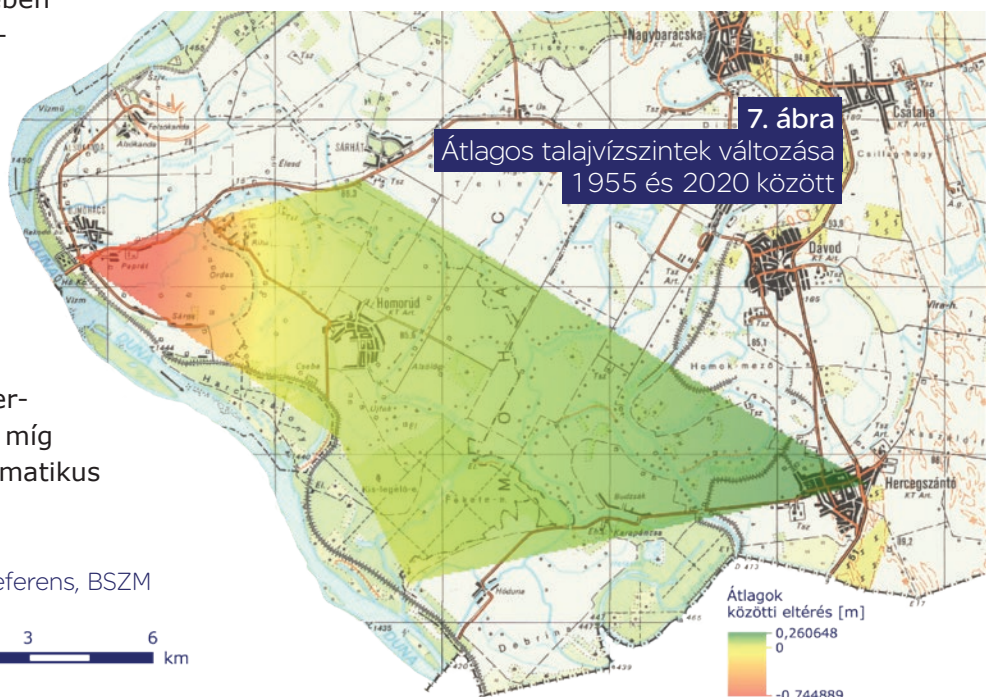
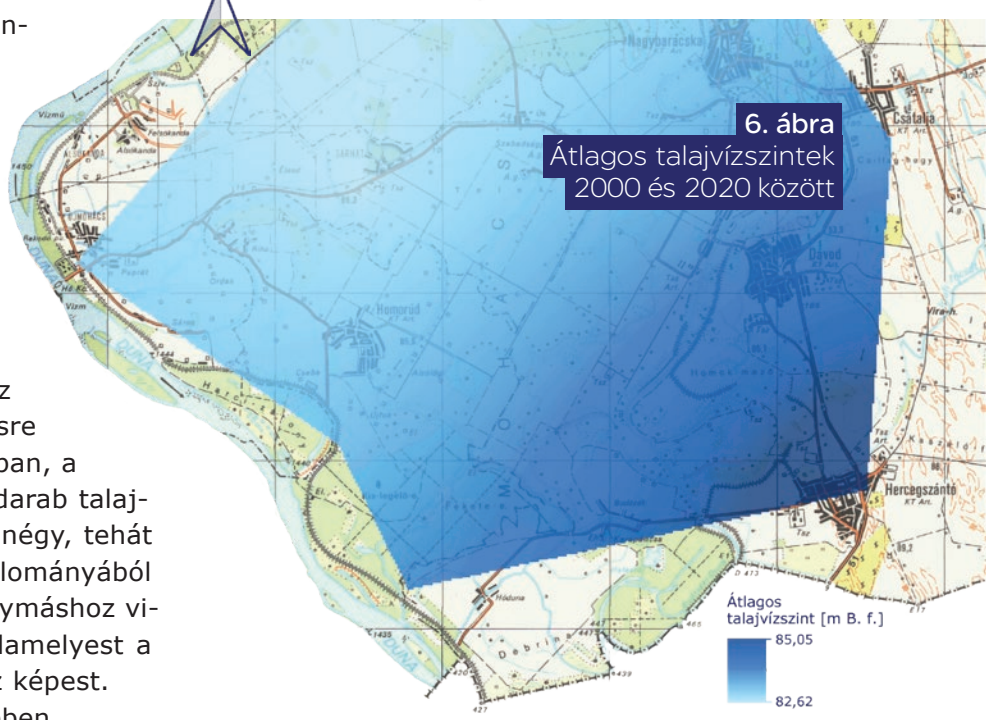
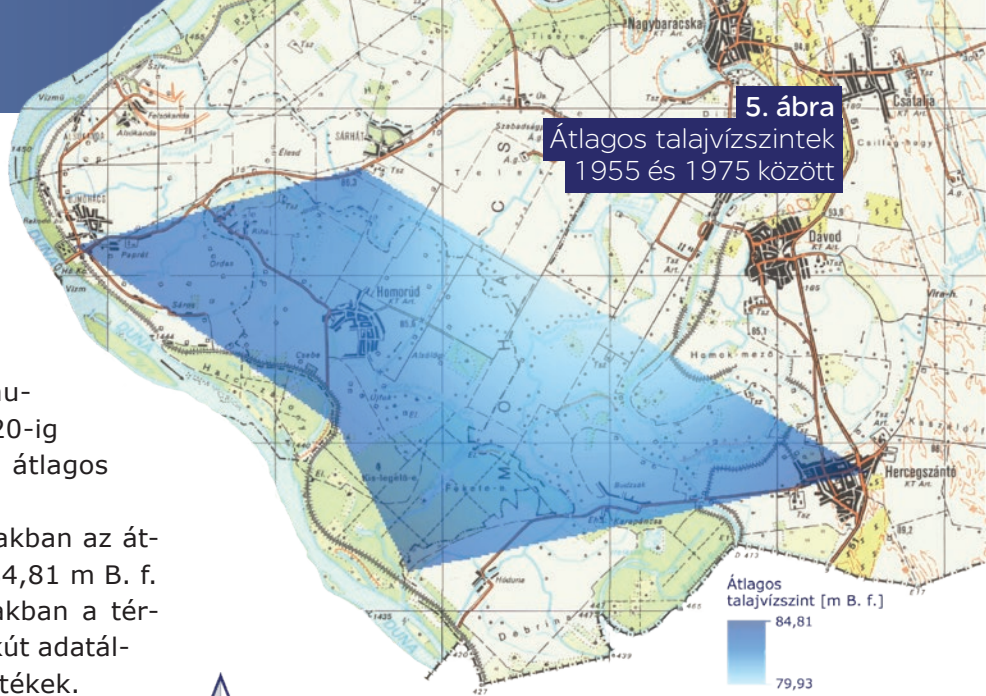
A rendelkezésre álló adatok alapján a térség talajvízszintjeinek alakulása két 20 évig terjedő időszakban, 1955-től 1975-ig (5. ábra) és 2000-től 2020-ig (6. ábra) vonatkozóan kerültek elemzésre, illetve kimutatásra került az 1955-től 2020-ig (7. ábra) terjedő talajvízszintek átlagos változása is.

Az 1955-től 1975-ig terjedő időszakban az átlagos vízszintek 79,93 m B. f. és 84,81 m B. f. között alakultak. Ebben az időszakban a térségben jelenlévő öt darab talajvízkút adatállományából érhetőek el vízszintértékek. A magasabb vízszintek Hercegszántó, Hóduna és Újmohács térségében érzékelhetők, míg az alacsonyabb értékek Homorúd, Sárhát és Dávod térségében láthatóak.

A 2000-től 2020-ig terjedő időintervallumban az átlagos vízszintek 82,62 m B. f. és 85,05 m B. f. között figyelhetők meg. Az előző vizsgált időszakhoz képest ez talajvízszint-növekedésre utalhat, viszont ebben az időszakban, a térségben korábban jelenlévő öt darab talajvízkúton túl létesült még további négy, tehát összesen kilenc talajvízkút adatállományából érhetőek el vízszintértékek. Az egymáshoz viszonyított értékük is változott valamelyest a korábbi vizsgált időintervallumhoz képest. Hercegszántó, Hóduna térségében továbbra is a magasabb vízszintek érzékelhetők, míg az alacsonyabb értékek Homorúd-Nagybaracska vonalától a Duna felé, északnyugati irányban láthatók.

A 1955-től 2020-ig terjedő időintervallumban az átlagos talajvízszintek változásának vizsgálatából az átlagok közötti eltérés alapján megállapítható, hogy Hercegszántó környékén növekedés, míg a Duna irányába haladva szisztematikus csökkenés tapasztalható.

Brachinger Balázs | területi műszaki referens, BSZM

Segítségnyújtás a Murán

Augusztus elején az országhatártól nyugatra kialakult ciklonnak köszönhetően többek között a nyugat-magyarországi folyók (Mura, Rába, Dráva) alpesi vízgyűjtőin rendkívüli mennyiségű csapadék hullott, ami áradásokat okozott több szlovén, horvát és osztrák kisvízfolyáson is. A csapadék intenzíven áradó árhullámokat indított el a Dunán, a Rábán, a Murán, és a Dráván.

A ciklon elérte a Kárpát-medencét is, amely hazánkban is jelentős mennyiségű csapadékveszteséget okozott.

A vízgyűjtőkön lehullott nagy mennyiségű eső hatására a Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság működési területéhez tartozó vízfolyáson, a Murán

is gyorsan emelkedett a vízszint, ahol III. fokú árvízvédelmi készültség mellett védekeztek.

Ennek okán a NYUDUVIZIG segítségnyújtás keretében a védelmi erők átcsoportosítását kérte igazgatóságunktól az Országos Vízügyi Főigazgatóságon keresztül. Az OVF által elrendelt segítségnyújtás keretében az ADUVIZIG-től egy vonalvilágítási egység és egy 20 fős különítmény indult útra 2023. augusztus 6-án árvízvédekezési feladatokat ellátni a 06.04. Murai árvízvédelmi szakaszra, Tótszerdahelyre. Az átvezényelt egység feladata az érintett védvonal éjszakai felügyelete, megvilágítása és a szükséges védelmi munkálatok ellátása volt.

Országos Műszaki Irányító Törzs lokalizációs gyakorlata

2023. június 21–22-én az Országos Vízügyi Főigazgatóság (OVF) lokalizációs gyakorlatot tartott, amelybe bevonta az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóságot is. A lokalizációs gyakorlat során egy elképzelt jelentős dunai árhullám okozott töltésszakadással fenyegető árvízi jelenséget a 03.01. sz. Baja–Margitta-szigeti árvízvédelmi fővédvonalon. A gyakorlat során az OVF elrendelte az Országos Műszaki Irányító Törzs (OMIT) működését, amely a feltételezett árvízi szituációhoz kapcsolódóan felállította a szükséges szakcsoportokat, köztük a lokalizációs szakcsoportot is, amely a feltételezett töltésszakadás következtében kialakuló mentett oldali elöntéshez kapcsolódó feladatokat hivatott koordinálni.

A gyakorlat során az ADUVIZIG feladata volt a meglévő lokalizációs tervek éleshez hasonló szituációban való alkalmazása. A lokalizációs tervekben a védvonal egyes szakaszait érintő töltésszakadások esetén várhatóan kialakuló elöntések, helyzetek és a szükséges és lehetséges beavatkozások vannak rögzítve.

Jelen gyakorlat során feltételezett szakadási helyhez igazodó lokalizációs forgatókönyveket az érintett kollégák áttekintették és adminisztratív jelleggel

megtették a szükséges intézkedéseket. Megtörtént a mentett oldalon található lokalizációs vonalak és vízterelő objektumok bejárása és állapotértékelése. A gyakorlat alatt a feltételezett konkrét szakadási hely ismeretében a várható elöntési képeket az Árvízi Kockázat Kezelés (ÁKK) során kidolgozott hidrodinamikai áramlásmoделlekkel is meghatározták. A modellezési eredmények és a meglévő lokalizációs tervek alapján a beavatkozási helyek és lokalizációs lehetőségek, valamint az ezekhez szükséges erőforrások meghatározása történt meg, melyet a beavatkozási tervben rögzítettek az ADUVIZIG munkatársai.

Össességében elmondható, hogy a meglévő lokalizációs tervek jó alapot szolgáltatnak egy esetleges töltésszakadással fenyegető árvízi helyzet kezelésére. A rendelkezésre álló hidrodinamikai modellek segítségével a meglévő hely- és helyzetismeretek tovább mélyíthetők, hiszen egy-egy esetlegesen bekövetkező árvízi helyzet lefolyásáról viszonylag rövid idő alatt részletes képet kaphatunk, amely eredmények megalapozhatják ilyen kritikus helyzetekben a szükséges döntéseket.

Veréb Dávid | kiemelt műszaki referens, ÁFO

Országos Vízügyi Humánpolitikai és Továbbképzési Értekezlet

Az idei évben – igazgatóságunk szervezésében – 2023. szeptember 13-án és 14-én került sor az Országos Vízügyi Humánpolitikai és Továbbképzési Értekezlet megtartására.

A konferencián az Országos Vízügyi Főigazgatóság, valamint a tizenkét vízügyi igazgatóság humánpolitikával, oktatással foglalkozó kollégája mellett az érintett osztályvezetők, a gazdasági főigazgató-helyettes és az gazdasági igazgató-helyettesek vettek részt.

Zsoldisné Csaposs Noémi

Az értekezletet dr. Tóth László főigazgató-helyettes nyitotta meg. Köszöntőjét követően Telkes Róbert igazgató bemutatta igazgatóságunk múltját és jelenét, a vízgazdálkodási feladatokat igénylő területeket és azok fajtáit, elemezve az eltelt idő alatti változásokat. Következő napirendi pontként főigazgató-helyettes úr tájékoztatta a jelenlévőket a vízügyi ágazat aktuális gazdasági kérdéseiről. Majd ismét az ADUVIZIG mint házigazda kapott szót: Al-Hafez Ingrid gazdasági igazgatóhelyettes mutatta be az – elmúlt évek adatai alapján – az igazgatóság humánpolitikai, valamint oktatási-képzési tevékenységét. Előadását követően Vecsey Katalin kiemelt funkcionális referens (OVF) tájékoztatta a jelenlévőket a 2023. év továbbképzésekkel kapcsolatos tapasztalatairól, a még előttünk álló ez évi munkákról. Majd Csaposs Noémi, a Select Humánerőforrás Kft. ügyvezető igazgatója szólt fel a személyi állomány megtartásának, új jelöltek kiválasztásának és a régi dolgozók motiválásának

témájában. A szakmai nap két csoportra bontva zárult: Ótott Annamária a humánpolitikai feladatokat ellátó munkatársakkal, Vecsey Katalin pedig az oktatási kollégákkal beszélte át az adott terület aktuális kérdéseit.

A sűrű programot követően – a vacsora mellett – jó hangulatú, kötetlen beszélgetéseket folytattak a résztvevők.

A második nap programját a bajai meghívott, dr. Címer Zsolt, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Víztudományi Karának oktatási dékánhelyettese kezdte, aki bemutatta az egyetem szervezeti felépítését, kiemelve a Víztudományi Kart és annak munkáját. Felhívta a figyelmet a karon meghirdetett szakokra, azok fontosságára. Beszélt az állami és a közszolgálati ösztöndíjakról. Kiemelte a vízügyi ösztöndíj rendszerét és a vízügyi igazgatóságok ezzel kapcsolatos szerepvállalását. Szavait követően Molnár Éva (OVF) kiemelt funkcionális referens tájékoztatta a jelenlévőket az elektronikustananyag-fejlesztéssel kapcsolatos lehetőségekről, az ehhez kapcsolódóan elvégzett munkákról és a jövőbeni tervekről.

Kovácsné dr. Szekér Enikő személyügyi helyettes államtitkár a Belügyminisztérium részéről tájékoztatta a jelenlévőket a BM előtt álló legfontosabb feladatokról, aktuális kérdésekről. Ótott Annamária (OVF) osztályvezető asszony utolsó napirendi pontként a humánpolitikai terület aktuális kérdéseiről beszélt: a nemzetbiztonsági ellenőrzésekkel kapcsolatos tapasztalatokról, az SZMSZ-ről, az ágazati portálról, a kitüntetések, elismerések rendszeréről és a teljesítményértékeléssel érintett új vezetők képzési lehetőségéről. A kétnapos konferencia, a feszített szakmai program ellenére, kellemes hangulatban zajlott. Köszönet a szervezésben résztvevőknek és minden felszólalónak, mert olyan hasznos információk hangzottak el az előadások során, amelyek a jövőben segíteni tudják az érintett területek munkáját.

Pintér Judit | képzési referens, KO

Mérőgyakorlaton járt a Mintavevő Munkacsoport

2023. szeptember 5. és 7. között került megrendezésre a Mintavevő Munkacsoportok VIII. Országos Mérőgyakorlata, melyet az idei évben az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság szervezett meg. A mintavevő munkacsoportok akkreditált működéséhez elengedhetetlen az évenkénti közös mintavételek és mérések során megszerzett jártasság, amelyben kiemelt szerepe van a minden évben megtartott mérőgyakorlatnak. A szakmai előadásokból és mintavételekből álló programnak idén Baks község adott otthont. Az állóvíz-mintavétel a Csaj-tó területén történt, ahol betekintést nyerhettünk az itt zajló halgazdálkodás folyamatába, illetve nehézségeibe is. A folyóvízi méréseket a Dong-éri-főcsatorna vizéből végeztük, majd megtekintettük az árvízvédelmi szempontból kiemelt jelentőségű Dong-éri árvízkaput. A szennyvízből végzett mintavételek végrehajtásához pedig a baksi szennyvíztisztító telepen fogadtak minket. Az akkreditált státusz fenntartásához szükséges megfelelő mintavételezés ellenőrzése céljából a munkacsoportok által vett vízminták vizsgálatát idén is a 12 vízügyi igazgatóságot kiegészítő KÖTIVIZIG laboratóriuma végzi el.

A mérőgyakorlat lehetőséget adott az igazgatóságok részére 2022. végén átadott új YSI ProDSS helyszíni mérőműszerek ellenőrzésére is. A Velinor Kft. képviselőjétől hallhattunk egy előadást a műszerek kezeléséről és karbantar-

tásáról, majd a munkacsoportok közösen végezték el a méréseket megelőző pontosságellenőrzést. Mindezek után megtörtént a műszerek élesben történő összemérése is a szálláson található medence vizében.

Az utolsó napon a helyszíni mérési eredmények kiértékelése mellett előadást hallgattunk meg a Vízminőségi Adatbázis (VMA2) üzemeltetésével kapcsolatos, mintavevő munkacsoportokat érintő feladatokról, valamint közös beszélgetés keretében tekintettük át a munkacsoportok jövőbeni feladatait.

Müllbacher Anna | vízminőség-védelmi referens, VGVO

Családi sportnap a szigeten

Szeptember 7-én a bajai Petőfi-szigeten gyűltünk össze, hogy a délutánt a régóta várt közös sportolás jegyében töltsük el. A 23. alkalommal megrendezett sportnapon közel 100 kolléga vett részt, akik nemcsak egyénileg, hanem csapatban is összemérhették tudásukat a különféle sportágakban. A jelentkezők a mindig népszerű csocsó mellett pikádóban, pingpongban, röplabdában, kenuzásban, kosárra dobásban, illetve páros futásban remekelhettek. Az eseményre számos vízügyes csemete is kilátogatott, közülük többen a csapatjátékokban is részt vettek, ezzel segítve elő sporttársuk győzelemhez jutását. A legjobbak teljesítményük elismeréseként oklevelet vehettek át Telkes Róbert igazgató úrtól. Az eredmények kihirdetése után már minden tekintett a bográcsokra terelődött. A jóízű pörkölt elkészítéséről Bakó Géza, Fehér Tamás és Tanács Zoltán kollégánk gondoskodott. Köszönet illeti őket és a szervezőket: Fábik Évát, Balázs Erikát és segítőiket is.

Rózsa Gyöngyvér | PR referens, IJO

Rekviem egy üdülőért

2023 augusztusa szomorú dátum az igazgatóság működésének életében, hiszen közel fél évszázad után, vízügyes családnk legnagyobb bánatára, meg kellett válnunk a balatonfenyvesi üdülönktől. A fellelt dokumentumok alapján 1974. szeptember 15-én a Déldunántúli Vízügyi Igazgatóságtól került át az Alsódunavölgyi Vízügyi Igazgatóság kezelésébe a létesítmény, amely korábban felügyelői székházként szolgált. A 114 m² alapterületű épületben eredetileg négy szoba négy családnak biztosított férőhelyet egy közös társalgóval.

Az idők folyamán a korábbi palatetőt cserepelemezre cseréltük, majd 2012-ben egy nagyszabású rekonstrukció következett, amelynek kivitelezését a Folyami Szakasztechnika dolgozói végezték. Ez alkalommal két önálló apartmant hoztunk létre új fürdőszobákkal, hideg-meleg burkolattal, új konyhabútorral, teraszfedéssel. A „retro filing” után próbáltunk a kor elvárásainak megfelelő üdülőt létrehozni. Azt hiszem, ez sikerült is.

Jómagam 17 évesen, diákként nyaraltam először az udvaron álló lakókocsiban. Majd 20 évvel később az üdülő gondnokaként segítőimmel

együtt viseltük gondját. De nemcsak az én szívemhez állt közel, hanem számtalan vízügyes dolgozó és családtagjaik szívéhez is, akik közel 50 éven át élvezték a felhőtlen pihenést a Balaton partján. Mondhatjuk, hogy a bajai vízügyes gyermekek itt serdültek felnőtté.

Az egyik legkedvesebb emlék a közelmúltból az volt, amikor egy nyugdíjas vízügyes dolgozó unokája kereste meg a vezetőséget azzal a kéréssel, hogy szeretett nagymamájuk 90. születésnapján ünnepségét az üdülőben tartassák meg. Sok-sok éve nem jártak már ott, ugyanakkor feledhetetlen nyarakat töltöttek el Fenyvesen. A nagymama az utóbbi időszakban több alkalommal is megemlékezett gyermekeinek ezeket a boldog időszakokat, ők pedig azzal kedveskedtek neki, hogy ott ünnepelhetek, mérhetetlen örömet szerezve ezzel mindannyiuknak.

2022. szeptember 7-én ők voltak az utolsó nyaralók a Dezső u. 6. szám alatti ingatlanban, ami sajnos már a múlté. Emlékét megőrizzük.

Rózsa Gyöngyvér | PR referens, IJO

Vízrajzi tájékoztató 2023 II. negyedévéről

Az április a szokásosnál hűvösebben és szárazabban alakult, ezt követően a május már átlagosan melegnek és némileg csapadékosabbnak bizonyult az ilyenkor szokásosnál. A június kis mértékben melegebb volt a jellemzőnél, és az átlagosnál kevesebb csapadék is hullott ekkor. Az idei évre jellemző csapadéktöbblet június végére minimalizálódott.

1. A Duna vízjárása

Március utolsó napjaiban nagyobb mennyiségű csapadék hullott a Felső-Duna fontosabb vízgyűjtőire (néhány nap alatt mintegy 30-40 mm), az ebből származó vízhozamtöbblet április 1-jén érte el a folyam bajai szelvényét, és 6 nap alatt mintegy 120 cm-es vízszintemelkedést okozott. A tetőzés április 6-án következett be, 361 cm-es vízállással. Ezt követően azonban hozzáfolyás hiányában apadás volt megfigyelhető néhány napig. Április közepén ismét nagy mennyiségű, két-három nap leforgása alatt 30-70 mm-nyi csapadék hullott a Felső-Duna fontosabb vízgyűjtőire. A csapadékból származó hozzáfolyás április 16-án érte el a bajai szelvényt, és rövid idő alatt 3 méteres vízállás-emelkedést okozott. A tetőzésre április 19-én került sor, 516 cm-es vízállással. Ezt követően a Duna vize ismét apadóba fordult, és a tendencia kisebb megszakításokkal folytatódott a hónap végéig.

Május elején a Duna bajorországi részvízgyűjtőjére és az Inn folyó vízgyűjtő területére átlagosan mintegy 40-50 mm csapadék hullott, melyet az Alpok magasabban fekvő, hóval borított területeinek olvadása is kísért. Ennek következtében ismét jelentős víztömeg indult el a folyón. A csapadék több hullámban érkezett, ami két árhullámcsúcs kialakulását vonta maga után (az első május 13-án, a második május 15-én érte el a magyarországi Duna-szakaszt). A második árhullám a magyarországi szakaszon ráfutott az elsőre, így Bajánál május 16-án az első árhullám 524 cm-rel bekövetkező tetőzését követően apadás helyett csak rövid stagnálás volt megfigyelhető. Az esti órákban a második árhullám megérkezése okán a vízjárás ismét áradóba fordult. Május 16-án a mediterrán ciklon további 20-30 mm csapadékot szállított a Duna alpesi részvízgyűjtőire, ami a magas mederteltségű folyamra ráfutva további vízszintemelkedést okozott. A hónap harmadik árhulláma május 21-én tetőzött a folyam ba-

jai szelvényében, 655 cm-es vízállással, amely egyben az időszak legmagasabb vízállása is volt. Ezt követően kevesebb csapadék hullott a Felső-Dunán, a hónap végi apadást csak egyszer szakította meg május 28-án stagnáló, enyhén emelkedő vízjárás.

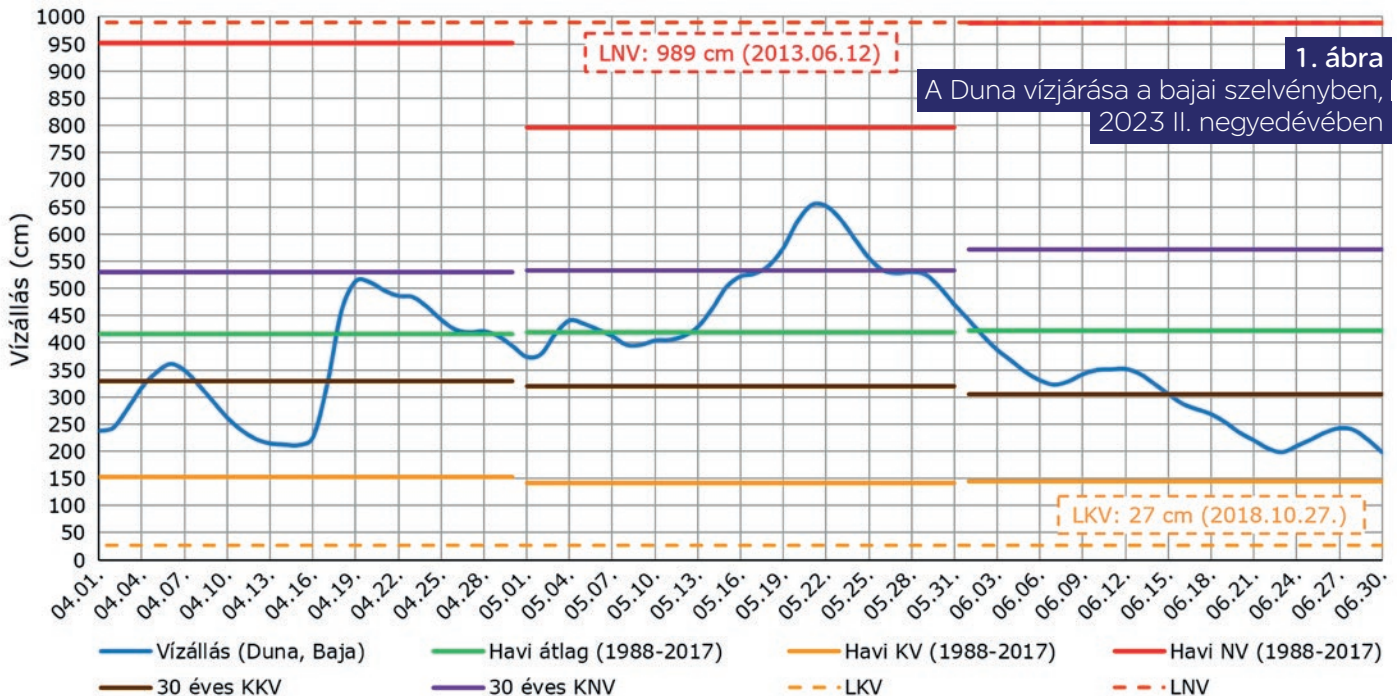
Júniusban a Duna vízhozama a szokásosnál kisebb volt. A hónap elején a korábbi időszak árhulláma utáni apadás volt megfigyelhető, így a hónap legmagasabb vízállása, 450 cm, rögtön június 1-jén, hajnalban adódott. Június 7-től néhány nap erejéig kismértékben emelkedő, majd stagnáló vízállások voltak megfigyelhetőek, a legmagasabb érték 354 cm volt. Ezt követően folytatódott az apadás. Június 23-tól ismét megállt a vízszintcsökkenés néhány nap erejéig, és a vízszintek emelkedni kezdtek, ebben az időszakban a legmagasabb érték 244 cm volt. A hónap legvégén a folyam ismét apadóba fordult, és június 30-án reggel 7 órakor 199 cm-es vízállás volt megfigyelhető. (1. ábra)

Március végére a Duna Nagymaros feletti szelvényénél a hóban tárolt vízkészlet mennyisége mindvégig a sokéves minimum értéke alatt maradt, ekkorra már csekély hóborítottság volt mérhető az 500-1000 m magasságú területeken, 500 m alatt pedig teljesen elolvadt a hó. Április elején kis mértékben nőtt a hóban tárolt vízkészlet mennyisége, és némileg többnek bizonyult a sokéves minimumnál. A hónap végére további csökkenés következett be, április 30-án pedig már kevesebb, mint 1 km³ vízkészlet maradt. Májusban tovább csökkent a hó mennyiség, a hónap végére már csak 0,124 km³ maradt, amely valamelyest felülmúlta az arra a napra jellemző minimumot. Ekkorra a hó mennyiség nagyrésze (86%-a) már csak 2000 m felett volt megtalálható.

2. Hidrometeorológiai helyzet az ADUVIZIG területén

Áprilisban átlagosan 34 mm csapadék hullott az igazgatóság területén, ami kevesebb a hónapra jellemző átlagnál (41 mm). Májusban 72,7 mm csapadék hullott, ami némileg több a havi átlagcsapadéknál (62 mm). Ezt követően júniusban 46,8 mm csapadékot észleltünk, ami elmaradt az átlagtól (69 mm). (2. ábra)

Áprilisban még néhányszor előfordultak reggeli fagyok, ugyanakkor a napi minimumhőmérsékletek legtöbbször 0-10 °C között alakultak. A maximumhőmérsékletek a hónap második fe-

lében néhány nap erejéig a 20 °C-ot is elérték. A hónap némileg hűvösebbnek bizonyult az átlagosnál, a havi középhőmérséklet 1,7 °C-kal alulmúlta a hónapra jellemző sokéves átlagot. A május a szokásosnál 0,1 °C-kal hidegebb volt. A hónap második felében a reggeli minimumhőmérsékletek már jellemzően 10-15 °C között alakultak. A maximumhőmérsékletek a hónap elején többnyire 20-25 °C között alakultak, majd lehűlés érkezett, és csak 13-19 °C-ig emelkedett a hőmérséklet. Május 19-től hirtelen megnöttek a maximumok, és jellemzően 25 °C feletti értékeket észleltünk.

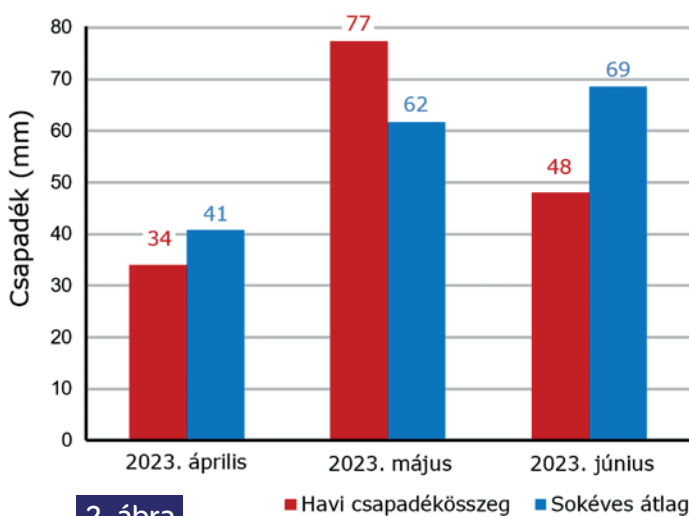
Az idei év első nyári napját (azaz a 25 °C-t meghaladó csúcshőmérsékletű napot) május 3-án észleltük, majd nem sokkal később az év

első hőségnapját (azaz a 30 °C-ot meghaladó csúcshőmérsékletű napot) május 22. én. Június elején néhány napig a maximumhőmérséklet 30 °C fölé emelkedett, de csak a hónap második felében vált tartóssá a nyári meleg.

A június a szokásosnál 0,6 °C-kal melegebb volt. A reggeli minimumhőmérsékletek többnyire 10-15 °C között alakultak, illetve június második felében néhány nap erejéig 20 °C fölé is emelkedtek. Júniusban 11 nap során is 30 °C fölött alakultak a napi maximumhőmérsékletek. Június 21-én 0:00 órától június 23. 24:00 óráig másodfokú hőségriasztást adtak ki az ország egész területére.

Az extrém éghajlati indexek júniusban az alábbiak szerint alakultak (zárójelben a sokéves átlagértékkel):

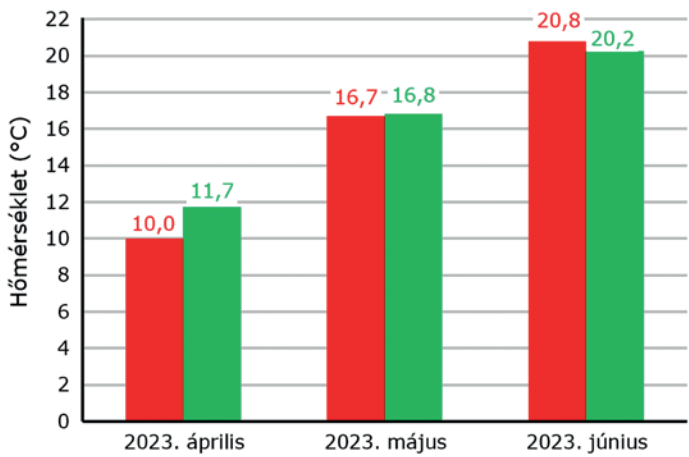
- Hőségnapok száma (amikor a maximumhőmérséklet 30 °C feletti): 5 (7)
- Forró napok száma (amikor a maximumhőmérséklet 35 °C feletti): 1 (1) (3. ábra)

2. ábra
Havi csapadékösszegek az ADUVIZIG területén, 2023 II. negyedévében

2023-ban csak februárban és júniusban esett kevesebb csapadék a sokéves átlagnál, azonban a 2023-as göngyöltett csapadékösszeg június végén még ezzel együtt is magasabb volt az ilyenkor jellemzőnél. Április végén a csapadéktöbblet mértéke 19 mm, május végén 35 mm, június végén pedig 13 mm volt. (4. ábra)

Áprilisban a lehullott csapadék területi eloszlását tekintve megállapítható, hogy az igazgatóság északi részén némileg kevesebb csapadék hullott. Májusban ezzel szemben a legtöbb csapadék

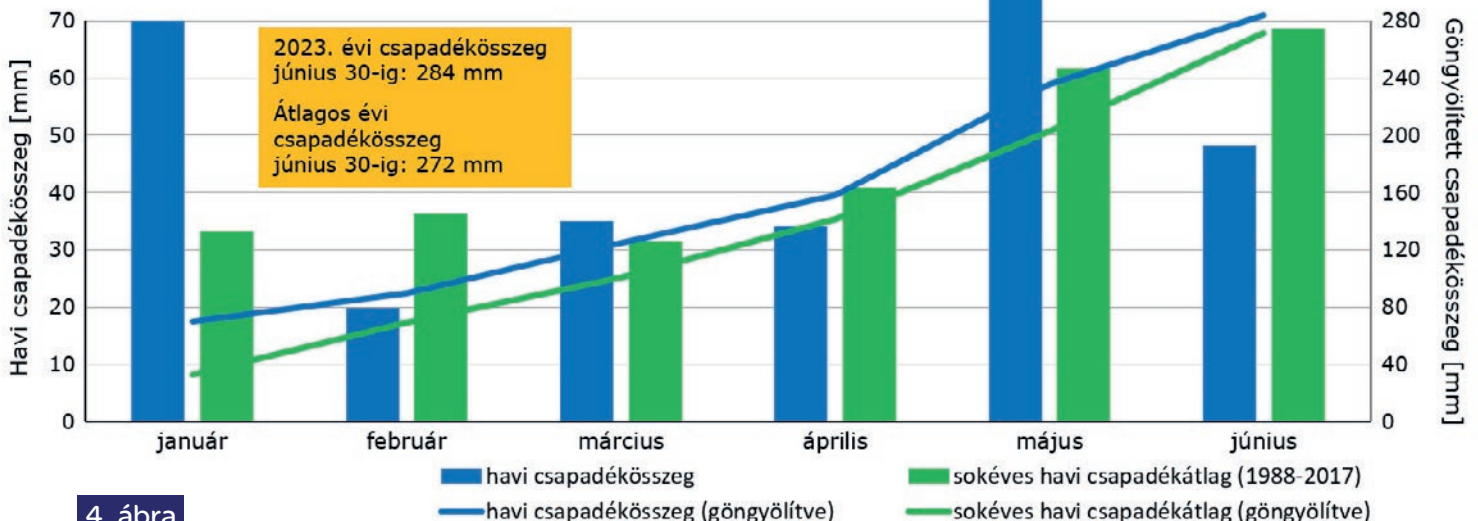

3. ábra Havi középhőmérsékletek az ADUVIZIG területén, 2023 II. negyedévében

északon, Dunavecse térségében esett. Júniusban délen, Baja-Csátalja vonalában esett a legtöbb eső (mintegy 90 mm), míg akadtak olyan térségek, ahol a havi csapadékösszeg a 30 mm-t sem érte el (pl. Jánoshalma, Kunbaja, Soltvadkert környezetében). A legnagyobb egyhavi csapadékösszeget májusban, Dunavecseán észleltük (109,3 mm-t). A legnagyobb napi csapadékösszeget, 48,9 mm-t, Dávodon jegyeztük fel. A három hónap összesített csapadékösszegeit tekintve megállapítható, hogy az egyes meteorológiai állomásokon 119,6–214,2 mm közötti eső esett, tehát jelentős mennyiségű, 94,6 mm volt a különbség a lecsapadékosabb (Karapancsa) és a legszárazabb (Kunpeszér) területek között. Áprilisban az átlagosnál kevesebb eső hullott, ugyanakkor ennek jelentős része egyszerre, április 24-én érkezett. A hirtelen lehulló nagy mennyiségű eső és az elmúlt időszak csapadékosabb időjárásának következtében a talaj-

vízszintek több területen megemelkedtek (pl. Uszód térségében), vagy a korábbi csökkenéssel ellentétben stagnálni kezdtek. Azokban a térségekben, ahol eddig is jelentős mértékben alacsonyabbak voltak a talajvízszintek a sokéves átlagértéknél, a különbség tovább nőtt (pl. Borota, Kéleshalom térségében). Májusban az átlagosnál több eső hullott, és ennek jelentős része rövid idő alatt érkezett. A lehullott csapadék hatására a talajvízszintek több területen is hirtelen megemelkedtek (pl. Fülöpszállás és Kunszentmiklós térségében). Ezek közül néhány területen azonban megfigyelhető, hogy a csapadékos napok elmúltával csökkenni kezdett a talajvízszint. Azokban a térségekben, ahol eddig is jelentősen alacsonyabbak voltak a talajvízszintek a sokéves átlagértéknél, a különbség tovább nőtt (pl. Borota térségében). Júniusban az igazgatóság területének nagyrészen az átlagosnál kevesebb csapadék hullott. Lokális zivatarokból származó, nagyobb mennyiségű csapadékösszeg csak kis területen volt mérhető, így összességében a lehullott csapadék nem volt elegendő ahhoz, hogy megemelje a térségben észlelt talajvízszinteket, a legtöbb állomáson tovább folytatódott a csökkenő tendencia. Az átlagostól jelentősen elmaradó vízszinteket az Illancs nyugati részén, továbbá a Kiskunsági-homokhat északkeleti részén, valamint Bátya, Uszód, Soltvadkert, Kunbaja, Mohács, Borota és Kéleshalom térségében regisztráltunk. Az átlagos értékeket meghaladó vízszintek Kunpeszér, Kunszentmiklós és Hercegszántó térségében voltak észlelhetők.

Horváth Kamilla | kiemelt műszaki referens, VO

4. ábra A csapadék alakulása a 2023. évben, júniussal bezárólag

Eredményes a tározó program igazgatóságunk működési területén

Az elmúlt hónapokban örömmel tapasztaltuk, hogy a helyi sajtó, a természetet kedvelő társadalom figyelmének középpontjába a közelmúltban az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság által létrehozott Bácsborsódi-tározó került. Az érintett település a Duna-Tisza-közi homokhátság déli nyúlványán helyezkedik el. A területen lévő csatornahálózaton a 2000-es években már több tározó is üzemelt, lehetővé téve ezzel a csapadékból időszakok többletvizeinek megtartását. A víztározók létesítésében rejlő lehetőségeket felismerve igazgatóságunk tározófejlesztési koncepciókat dolgozott ki, amelyek megvalósítási fázisa a 2010-es években el is kezdődött.

A Mátételkei-tározó 2013. évi üzembe állítása hamar rámutatott arra, hogy a víztározás nemcsak vízkészlet-gazdálkodási, de természet- és környezetvédelmi szempontból is kedvező eredményekre vezet. A tározó feltöltésének megkezdését követően számos madárfaj lelt otthonra a térségében, a víztározó 10 éves üzemeltetése során elvégzett vizsgálatok igazolták, hogy ugyan a sekély vízű tározóból nyári időszakban jelentős mennyiségű víz képes elpárologni, éves viszonylatban a vízmérleg mégis pozitív.

Két évvel később Hercegszántó térségében egy dunai holtág felhasználásával került kialakítása a Kadia-Ó-Duna tározó. Az újonnan kialakított tározó vadregényes környezete a kihívásokat kereső sporthorgászok kedvelt vize, emellett nem elhanyagolható, hogy a medertározó a környező táj mikroklímáját javítja, segíti a talajvizek dúsítását, illetve a térségben fellépő vízigények kiszolgálását is elősegíti.

A Bácsborsódi-tározó feltöltését ebben az évben kezdte meg igazgatóságunk, és hétről-hétre figyelemmel kísérhettük a tározó környezetében végbemenő változásokat. A víztározó fokozatos feltöltését új madárfajok megjelenése kísérte.

A színes faunában megfigyelhetők többek között különböző récefajok, gólyák, hattyúk, bíbicék és gémfélék, egyes hírek szerint a gémfélék családjába tartozó bölömbika is megjelent a területen. Az itt megtelepedő, illetve átutazó madárfajokról, valamint a kialakult élettérrel a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi őr, Tamás Ádám is pozitívan nyilatkozott. A vele készített interjú a Baja Hangja internetes oldalon tekinthető meg, ami a csatolt QR kóddal elérhető.

Az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság tározófejlesztésének köszönhetően felhalmozott mintegy 3 millió m³ víz igen változatos és sokszínű vizes élőhely kialakulását teszi lehetővé igazgatóságunk azon területein, amelyeken a szárazodás folyamatai figyelhetők meg. A tározás jól alkalmazható a vízből időszakok többletvizeinek visszatartására, valamint a szárazabb, vízhiányos hónapok környezeti hatásainak enyhítésére is.

Mándity Milán | műszaki igazgató-helyettes

Erdélyi szakmai tanulmányúton szerzett tapasztalatok

A LIFE LOGOS 4 WATERS projekt keretében tervezett, vízviszatartást segítő fejlesztések igazgatóságunk területét is érintik. A projektben részt vevő partnerek egyike az Országos Vízügyi Főigazgatóság, melynek munkáját a területileg illetékes igazgatóságok – így a Bátya térségében tervezett fejlesztések okán az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság is – szakmai tanácsokkal segítik. Igazgatóságunk részvételt nyert a projekt keretében megszervezendő nemzetközi tanulmányútra, amelyre a WWF szervezésében került sor 2023. szeptember 12. és 15. között. A rendezvényen az ADUVIZIG-et Dukai Dávid vízrajzi osztályvezető képviselte.

A projekt célja a Romániában, Maros megyében található Nyárad folyó vízgyűjtő területén alkalmazott vízmegtartó megoldások megismerése volt. A tanulmányút szakmai házigazdája a marosvásárhelyi székhelyű környezetvédelmi társadalmi szervezet, a Fókusz Öko Központ (FÖK) vezetője, dr. Hajdu Zoltán volt.

A tanulmányút első napján a szakemberek a jobbágyfalvi Tündér Ilona-völgyben megismerkedhettek a Nyárad-mente történelmével és vízgazdálkodásának jelenlegi helyzetével. Az előadásból a résztvevők megtudhatták, hogy a Nyáradot érintő, korábban végrehajtott mederszabályozási munkák következtében a folyómeder mélyülésnek, a völgytalp pedig szárazodásnak indult. A térség domborzati és geológiai jellemzői miatt a felszíni és a felszín közeli vizek egymással erős kölcsönhatásban állnak, ezért a medermélyülés miatt a térség vízellátása szempontjából meghatározó ázott kutak kiszáradása is jellemzővé vált. Az előadást követően a meghívottak megtekintették a turisztikai céllal létesült, emellett azonban a völgy vízellátásának javításához is hozzájáruló tavat.

A folytatásban a résztvevők ellátogattak az árvízvédelmi célból létesült jobbágyfalvi keresztgát alatti meanderhez, amelyet a FÖK és a helyi lakosság összefogásával sikerült megmenteni a tervezett feltöltéstől, így az ma is vizes élőhelyként és rekreációs célpontként szolgál.

A bejárás következő állomása a Székelytomp és Nyáradszereda között megvalósított vizes élőhely volt, amely a talajvízháztartás javítása mellett állattatóként is funkcionál.

A második napon a meghívottak a Kisadorján és Nagyadorján közötti rehabilitációs munkálatok keretében kialakított, kőből és rönkből készült fenékküszöböket vizsgálták meg, melyek egyaránt alkalmasak a Dormán-patak vizének viszatartására és az erózió mérséklésére.

A nap további részében Nyáradgálfalván megtekintésre került a legjelentősebb beavatkozás, ahol egy hosszú, korábban levágott meander egy szakaszának helyreállítása történt meg, a nyáradgálfalvi önkormányzat irányításával. A meander helyreállításának hatására a térségben emelkedett a talajvízszint, továbbá a helyszín komplex rehabilitációja révén horgásztóként és szabadidőközpontként is üzemel.

A tanulmányút során megállapítást nyert, hogy a megtekintett dombvidéki kisvízgyűjtőkön tapasztalt vízhiány elleni küzdelemben szakmai összefogással, természetalapú megoldások alkalmazásával, eredményeket lehet elérni, valamint, hogy a természet megismerése egy folyamatos tanulást és türelmet igénylő folyamat, így a természeti környezetben végrehajtott beavatkozások eredményességének értékelése is csak hosszú évek múltán válik lehetségessé.

Dukai Dávid | osztályvezető, VO

Interjú Szabó Sándorral

Rövid bemutatkozás

1958. október 3-án születtem Mohácson. Dunafalva mellett volt egy „Keresztfok-Kopárhátnak” nevezett tanyavilág, ott laktunk a családommal gyermekkoromban és onnan jártam be az általános iskolába, Dunafalvára. A nyolcadik osztály elvégzése után költöztünk a családommal együtt Nagybaracskára, azóta is itt élek. Baján, az akkor még 609-es számú Ipari Szakmunkás-képző Intézetben szereztem a szakmámat 1976-ban, ott tanultam ki a kőművesség fortélyait. A mesterségem megszerzése után rögtön a Bajai Állami Gazdaságnál helyezkedtem el, és dolgoztam 9 évet mint kőműves. A katonaság a látásom miatt, kimaradt az életemből. 1984-ben házasodtunk össze feleségemmel, Évával, és még abban az évben született meg első lányunk, Tündi, majd két évvel később második lányunk, Andi.

Hogyan kerültél kapcsolatba a vízüggyel? Mi keltette fel az érdeklődésedet a szakma iránt?

1985-ben az akkori sógorom, a Gyuricza Pisti („Zöldség”), már őr volt Homorúdon, sokat jártam ki hozzá. Egy ilyen alkalommal, amikor meglátogattam, éppen ott volt nála Brachinger Tamás és Jäger István. Szó szerint ők beszéltek rá, hogy jöjjek ide dolgozni, pláne, hogy ez anyagilag is kedvezőbb volt számomra. Elvállaltam és így lettem először kőműves-karbantartó Sajtos Mihály szakaszmérnök idejében. Jártam az őrházakat és a műtárgyakat javítani. Az építőanyagokat teherautóval szállították, én pedig motorral jártam, mindig oda, ahol éppen volt munka. Négy-öt év elteltével, Novok-Rostás Sándor szakaszmérnök idején brigádban különböző fenntartási munkákat végeztem, UAZ-os sofőrként hoztam-vittem az embereket dolgozni, de közben a Rasantot is hajtottam, kaszáltam a töltéseket. 1997-ben megkérdezték a vezetőim, hogy elvállalnám-e a nagybaracskai csatornaőri beosztást. Engem nem tanított be senki, de nem is volt rá szükség, mert semmilyen szempontból nem volt ismeretlen az őrjárás és a környék, hiszen 14 éves korom óta itt élek. Az ajánlatra én igent mondtam és így lettem bakter 26 éven keresztül. Az alapvető (csatornaőri) fenntartási feladatokon kívül sokat hínárvágóztam is a Ferenc-tápcsatornán. Ez egy kicsit más volt, mint a megszokott munkák, de nagyon szerettem az Esox-szon, egyaránt a régi Amúr típusú úszó-hínárvágó munkagépen dolgozni, annak ellenére is, hogy az Amúrt egy sajnálatos baleset miatt csak „halálhajóként” emlegettük.

Amúr úszó-hínárvágó

Kik voltak azok a kollégák, akik hatással voltak a pályafutásodra? Kikre emlékszel szívesen, illetve kik segítettek és kiket támogattál?

Dobler Pisti, Drobina Misi és a két Gyuricza Pisti (a „Zöldség” és a „Cimbi”) voltak azok, akikkel nagyon jó baráti viszonyt ápoltam a kezdetektől. A vízügynél is sokat kellett együtt mozognunk-dolgoznunk mint brigád mindig a másik területén, és a maszek életben is rengeteget segítettünk egymásnak, a Zöldséggel így van ez a mai napig. Amikor Buják Pisti a vízügyhöz került, mint akkori hercegszántói csatornaőr, neki igyekeztem segíteni a szakmával kapcsolatban, ő sokszor kérdezett engem. Természetesen a fiatal utódomat, Kovács Benit is a legjobb tudásom szerint törekedtem betanítani, látom rajta, hogy csinálja és akarja, úgyhogy szerintem jó lesz.

Mik voltak azok a szakmai események, amik meghatározóak voltak a pályafutásod során?

Lónyánál védekeztünk árvízben 2000-ben a Tiszán és egészen Szegedig követtük a folyót. Folyamatosan építettük a nyúlgátakat, szerencsére különösebb veszély nem volt azokon a helyeken, amerre én jártam, de jó hosszú ideig eltartott a védekezés.

A saját őrzésomban egy szivattyútelep található, a távvezérelhető kozorai szivattyútelep, ami esős, rossz időben elég nehezen megközelíthető. Persze a belvizek jellemző sajátossága a csapadékos időjárás, így odakint – épület hiányában – sátorban szoktunk védekezni, sokszor zord időjárási körülmények között, de hát ezt vállaltuk, az eső, a sár, a szél a velejárója.

Most, hogy nyugdíjas lettél, szerepet játszik-e még a vízügyi szakma az életedben?

Nagyon szeretem a vizet, úgyhogy a csatornára és az őrházhoz is rendszeresen vissza-visszajárok. Ez egy olyan jellegű dolog, amit szeretek, megszoktam, az életem részévé vált és örökké az is marad. Ha helyben bárkinek bármiben segíteni tudok, és ezt igénylik is, akkor a továbbiakban is szívesen rendelkezésre állok nyugdíjasként is, csak messzire ne kelljen menni.

Mivel töltöd szívesen a nyugdíjas napokat?

Andi lányunktól három unokánk született: Zoé (14), Alisa (13), és Noé (10). Sokat járnak hozzánk, mindenképpen az unokázásra fókuszálok. Persze azért egy kis horgászat is befigyel, úgyhogy a „csatin” is meg lehet találni engem. Mindig tartottunk háztáji állatokat, ez továbbra sem fog változni, velük is akad dolog bőven. Az otthonunkat is folyamatosan építgetem-szépítgetem, ahogy erőmből telik, rengeteg munkám lesz még vele, még jó, hogy kőműves vagyok, és amit kell, mindent önmagam meg tudok csinálni.

Hogyan emlékszel vissza az elmúlt 38 évre, mik a kedves emlékek? Mit tanácsolsz a következő vízügyi generációknak?

Nekem mindig minden szép volt, jó volt. Szerettem, ahogy akkor volt és szeretem azt is, ahogy most van. Nincs bennem feltétlenül az az érzés, hogy „régén minden jobb volt”. Talán csak annyit jegyeznek meg, hogy azelőtt jobban összefogtunk. Jobban ismertük egymást a munkatársakkal, családiasabb, kötetlenebb volt az egész, azt hiszem, ez egy kicsit hiányzik. A fiatalok pedig dolgozzanak szívvel-lélekkel és szeressék a szakmát!

Lejegyezte:

Brachinger Balázs | területi műszaki referens, BSZM

“

Szerettem, ahogy akkor volt és szeretem azt is, ahogy most van. Nincs bennem feltétlenül az az érzés, hogy „régén minden jobb volt”.

”

Kisvíz 2003 augusztusában

EGY KIS TÖRTÉNELEM

Oktatás 2023. év őszéig

Az alap- és középfokú munkakört betöltő dolgozók jelentős részénél csak jelenléti képzésekkel valósítható meg a továbbképzés, részükre többségében gyakorlati képzési lehetőségeket próbál biztosítani igazgatóságunk. A jelenléti igénylő képzések kínálatának bővítése érdekében az idei évben is kezdeményezte igazgatóságunk több képzési tematika engedélyezését. Aktuális téma napjainkban a környezettudatosság, energiatakarékosság, erre építve került kidolgozásra a „Környezettudatos és energiahatékonysági szemléletformálás” című képzési tematika, amely minden munkaköri kategória számára elérhető központi, jelenléti képzésként került nyilvántartásba vételre.

A nagyszámú közalkalmazotti létszámmozgás érinti a gát- és csatornaőröket is, ezért fontos az új dolgozók részére az ismeretek átadása. Továbbá fontosnak tartjuk a meglévő dolgozók ismereteinek felrészítését, a változások követését is. Ezért nyújtottuk be a „Gát- és csatornaőrök elméleti és gyakorlati képzése” című tematikatervünket, amelyet a BM Kollégiuma el is fogadott. Ez a képzés egy négynapos, elméleti és gyakorlati ismereteket biztosító jelenléti képzés. Az erdészettel kapcsolatos ismeretekre is egyre nagyobb igény mutatkozik. „Az ADUVIZIG erdőgazdálkodása” című képzési tematika ennek a területnek a megismerésére vonatkozik.

A „Műszaki rajzolás” címen kidolgozott tematika a műszaki rajzolás alapokról, igazgatósági műszaki rajzoló feladatokról, valamint azok vízjogi engedélyekben való megjelenéséről foglал össze ismereteket. Ez a tematikaterv még nem került a BM által elfogadásra, így oktatása 2024-ban várható.

2023. évben a jelenléti képzések a 2023. május 3. és 2023. június 2. közötti időszakban kerültek megszervezésre, lebonyolításra, összesen négy továbbképzési program tíz alkalommal. Az idei évben kevesebb képzési program, de

magasabb pontértékekben, többnapos képzésekként kerül lebonyolításra. A gát- és csatornaőrök elméleti és gyakorlati képzése kétszer négy napos képzés 19 továbbképzési pontértékben, a térinformatikai ismeretek haladóknak tematikájú képzés háromszor két napos, 16 továbbképzési pontértékben.

A 2023-as évben az igazgatóság szervezésében megvalósuló jelenléti képzések az igazgatóság központi épületében kerültek lebonyolításra. A nagyobb létszámú csoportoknak a Bajai Szakasz mérnökségen található Türr István-konferenciaterem biztosított több esetben helyszínt.

A jelenléti képzéseket a képzési tematikákban is meghatározott végzettséggel, szakmai tapasztalattal rendelkező kollégák tartották. Az oktatásokat a résztvevők minden esetben elégedettségi kérdőív kitöltésével zárták, melyben az oktatást, az oktatók munkáját, a szervezést, a tárgyi feltételeket átlagosan a maximális öt ponttal értékelték.

Az idei évben már megvalósított jelenléti képzéseket követően igazgatóságunk idén további jelenléti képzést nem tervez.

Az idei évben is több alkalommal volt jelen igazgatóságunk a Karcagi Gábor Árvízvédelmi Gyakorló pályán az alábbi képzéseken:

2023. 04. 19-én 5 fő vett részt igazgatóságunk részéről „Hidrometeorológiai mérések és a vi- zek mennyiségi mérésének gyakorlata” című képzésen,

2023. 06. 07-én 5 fő vett részt igazgatóságunk részéről „A vízkárelhárítási során alkalmazott szivattyúk és vonalvilágítás telepítése, kezelése és üzemeltetése” című képzésen,

2023. 06. 19–20-án 8 fő vett részt igazgatóságunk részéről az „Árvízi jelenségek elleni védekezési módszerek – műszaki irányítók részére” című képzésen,

2023. 08. 21–22-én 20 fő vett részt igazgatóságunk részéről a „Töltéskoronát meghaladó

árvizek elleni védekezési módszerek – örszemélyzet részére” című képzésen.

Az idén két alkalommal két-két oktató részvételével segítettük a gyakorlópályán végzett munkát. A képzések tervezése során a képernyős munkakörben dolgozók részére elsősorban e-learning-képzések kerültek ajánlásra. Az előző évek tapasztalatai alapján megállapítható, hogy dolgozók szívesen választották a képzésnek ezt a formáját. A képzések tervezésekor fontos szempont volt, hogy az előző évekhez hasonlóan mind a jelenléti, mind az e-learning-képzések esetében az adott dolgozó munkaköréhez igazodó ismeretek kerüljenek átadásra, felfrissítésre. A jelenléti képzéseken túl az e-learning-képzések éven belüli tervezésénél minden esetben figyelembe vételre kerül az adott dolgozó továbbképzési ciklusának kezdete és vége a továbbképzési pontok elszámolhatósága érdekében.

Az előzőek alapján igazgatósági szinten 2023. augusztus végéig szinte majdnem minden továbbképzésre kötelezett dolgozó megszerezte a 2023. december 31-ig jogszabály által előírt továbbképzési pontját. A minimálisan hiányzó továbbképzési pontokat (10 főt érint) a 2023. augusztus 14. és 2023. október 13. között végezhető e-learning-képzésekkel teljesítik a dolgozók.

Az igazgatóság által szervezett képzéseken túl több, az Országos Vízügyi Főigazgatóság által szervezett jelenléti, illetve online képzés is megvalósult. E képzések jellemzően a térinformatikai, informatikai ismeretek bővítésére, felfrissítésre, különböző vízügyi adatbázisok kezelésére vonatkoztak. Ezekre az oktatásokra mérnökök és vezető munkakört betöltők kerültek delegálásra.

2023. évben az Országos Vízügyi Főigazgatóság Oktatási Osztálya több helyszínen, több képzést ellenőrzött (bajai helyszíneken 2023. május 22-én a Környezettudatos és energiahatékonysági szemléletformálás, Térinformatikai ismeretek haladóknak, szolnoki helyszínen 2023. június 20-án az Árvízi jelenségek elleni védekezési módszerek – műszaki irányítók részére címűt). Az ellenőrzések alkalmával mindent megfelelőnek találtak, szabálytalanság nem merült fel, további intézkedésre nem volt szükség.

Az idei évben igazgatóságunk támogatásával két fő építőmérnöki alapképzésben részt vevő közalkalmazott az NKE Víz tudományi Karán, egy fő kritikus infrastruktúra-védelmi biztonsági összekötő személy szakirányú továbbképzésben vett részt az NKE Rendészettudományi Karán, egy fő

talajtani (erdészeti termőhelyfenntartási) szakmérnök szakirányú továbbképzésén a Soproni Egyetem Erdőmérnöki Karán, további egy fő vízügyi munkatárs szakma megszerzésért folytat tanulmányokat a Budapesti Műszaki SZC Than Károly Ökoiskola és Technikum tanulójaként.

2022. júliustól egy fő vállalkozási mérlegképes könyvelő szakképzettség megszerzéséért folytat tanulmányokat.

A nyár folyamán egy fő építőmérnöki alapképzésben szerzett diplomát a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Víz tudományi Karán. Egy fő az NKE Rendészettudományi Karán kritikus infrastruktúra-védelmi biztonsági összekötő személy szakképzettséget szerzett.

2023. szeptemberétől újabb négy fő tanulmányait (építőmérnök, környezetmérnök, földmértő és földrendező mérnök alapképzések, munkajogi szakjogász) támogatja igazgatóságunk. Az idei évre tervezett, engedélyezett oktatási igények döntő többsége 2023. augusztus 31-ig sikeresen teljesült. Tizenöt fő részvételével fakitermelő képzés valósult meg 2023. február 20-április 13-ig, 2023. április 17-én minden résztvevő sikeres vizsgát tett, fakitermelő képesítő bizonyítványt kapott. Ez alapján megkérsre került részükre a mezőgazdasági és erdészeti gépkezelői jogosítvány motorfűrészgép kezelésére, mellyel az érintett kollégák részt tudnak venni az igazgatóság erdészeti feladatainak megvalósításában.

Négy fő frissítette fel tudását munkavédelmi képviselő-képzésen. Két fő futódaru, további egy fő járműre szerelt daru, valamint további egy fő lánctalpas kotró gépkezelő vizsgát tett. Öt fő hajós szolgálati könyv megszerzéséhez szükséges képzésen vett részt, a vizsgákat ők is sikeresen teljesítették. Két fő hajóvezetői, úszómunkagép-vezetői képesítést szerzett. 23 fő ADR vizsgát, 18 fő tűzvédelmi szakvizsgát tett, további egy fő GKI képzésen vett részt.

Az idei évben több egyetemről (Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Dunaújvárosi Egyetem, Szegedi Tudományegyetem) négy építőmérnök hallgató, további két fő mérnök informatikus jelentkezett nyári szakmai gyakorlat teljesítésére, mely kérésüknek igazgatóságunk eleget tett. A hallgatók gyakorlati feladatai minden esetben a tanulmányaikhoz igazítva, a szakmai osztályok és a szakaszmérnökségek bevonásával kerültek összeállításra.

Pintér Judit | képzési referens, KO

Főigazgatói elismerés állami ünnepünk, augusztus 20. alkalmából

Állami ünnepünk, augusztus 20. alkalmából Láng István főigazgató úr kiemelkedő, magas színvonalú munkája elismeréséül, Koloszar Józsefnét, a Kunszentmiklósi Szakasz mérnök-ség kiemelt funkcionális ügyintézőjét FŐIGAZGATÓI TÁRGYJUTALOM elismerésben részesítette.

Kollégánk elismeréséhez szívből gratulálunk, munkájához további sikereket és jó egészséget kívánunk!

Fotó: Romet Róbert / OVF

PROGRAMAJÁNLÓ

AXIÁL Jótékonysági Futás

2023. augusztus 27-én, a nyár egyik legmelegebb vasárnapján a Közgazdasági Osztály három munkatársa, Lovász Liane, Melcher Erika és Wölfl Adrienn, egy nemes cél érdekében futócipőt húzott, hogy jelenlétével – és a nevezési díjjal – támogassa az Axiál Kft. által életre keltett kezdeményezést. A cél a közös sportolás mellett egy-egy helyi szervezett támogatása oly módon, hogy a nevezési díj a cég által megduplázásra kerül. Az idei évben a Cédrus Református Egyesített Szociális Intézmény kapta meg az összegyűlt összeget. A lányok jókedvűen teljesítették a 3 km-es távot és bíznak benne, hogy a felhívásnak is szánt programajánló hatására jövőre még több ADUVIZIG-es kolléga csatlakozik hozzájuk.

Wölfl Adrienn | pénzügyi referens, KO

**ALSÓ-DUNA-VÖLGYI
VÍZÜGYI IGAZGATÓSÁG**

📍 6500 Baja, Széchenyi u. 2/c.

☎ +36 79 525 100

🌐 www.aduvizig.hu

IMPRESSZUM

Felelős kiadó: Telkes Róbert

Kiadó: Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság

Szerkesztő: Mándity Milán, Dr. Petz Gábor, Rózsa Gyöngyvér

Korrektor: Dr. Petz Gábor

Tördelő: Heberling Roland

Címlapfotó: Maródi Gyula

Hátlap fotók: Kelemen Áron / Bácskai Napló

